

Nieuwsbrief helpdesk

Jaargang 8, nr. 3, december 2007

Redactie: M. Oattes, J. Goffin, F.J.M. Meiland & R.M. Dröes

Inleveren kopij: R.M. Dröes, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam, tel. 020-7885621/454,

e-mail: helpdeskontmoetingscentra@ggzba.nl; www.ontmoetingscentradementie.nl

Redactioneel

Voor u ligt de 21^e nieuwsbrief van de helpdesk ontmoetingscentra. Zoals u zult lezen komen er in een behoorlijk tempo nieuwe ontmoetingscentra bij: sinds de vorige nieuwsbrief hebben 6 nieuwe ontmoetingscentra de deuren geopend en gaan naar verwachting nog 6 andere dat binnen afzienbare tijd doen. Wij wensen alle nieuwe ontmoetingscentra heel veel succes. Verder in deze nieuwsbrief: Alzheimer Magazine op bezoek bij OC Mozartlaan in Delft, Ellen Millenaar vertelt hoe zij mede dankzij haar ervaring als programmacoördinator in Hoofddorp binnen twee maanden een nieuw ontmoetingscentrum in Aalsmeer kon opzetten. Andere berichten uit de ontmoetingscentra: de start van een PIT-groep in Nieuwegein, een bericht over scholing van medewerkers in Delft, een swingend bezoek aan AOC De Pijp, een interview met Rose-Marie Dröes over de achtergrond van de ontmoetingscentra en de Landelijke Helpdesk, een ontroerende dankbrief van familieleden van een bezoeker, een interview met programmacoördinator van het eerste uur Joke Bos over haar werkzaamheden, personeelwisseling op de helpdesk, en nog veel meer. We hebben, met het oog op de feestdagen, ook weer allerlei lees- en kadotips voor u verzameld. Wij wensen u veel leesplezier. Daarnaast wensen alle medewerkers van de helpdesk u een fijne kerst, een goede jaarwisseling en een zeer voorspoedig 2008!

De redactie

Ontmoetingscentra: nieuw(s) en in oprichting...

- In *Amstelveen-Noord* is per 3 december een nieuwe (derde) ontmoetingsgroep van Vita welzijn en advies van start gegaan, in wijkcentrum Alleman. Annette Beeftink wordt de coördinator en Maud Everwijn de activiteitenbegeleidster.
- Per 1 november is een tweede ontmoetingscentrum geopend in *Heiloo*.
- Ellen Millenaar kondigde in de vorige nieuwsbrief al aan dat zij een nieuw ontmoetingscentrum ging opzetten in *Aalsmeer*. Dat is haar ook gelukt: vanaf augustus draait de Ontmoetingsgroep Aalsmeer. Lees haar verslag elders in de nieuwsbrief.
- In *Goirle* en in *Breda* zijn in september nieuwe centra van start gegaan. De eerste in de provincie Noord-Brabant!
- *Duivendrecht*: op 10 september jongstleden is het nieuwe Ontmoetingscentrum Duivendrecht gestart met 5 deelnemerparen in woonzorgcentrum 't Reijgersbosch.
- In *Land van Cuijk* staat de opening van een nieuw ontmoetingscentrum gepland per 1 januari 2008, zo begrepen wij van voortrekster Ria Lagerwaard.
- *Amsterdam*: Het Amsterdams Ontmoetingscentrum Brahmshof is per 1 oktober verhuisd naar Multifunctioneel Centrum Coenen/Lydia, J.M. Coenenstraat 6, 1071 WG Amsterdam, tel. 8508573.
- *Delft*: Begin 2008 gaat het Ontmoetingscentrum Lodensteyn verhuizen naar de Ezelsveldlaan (Dock van Delft). Daar krijgen ze een groter Ontmoetingscentrum met vier groepen. Drie groepen gaan vijf dagen in de week open. Eén groep is zeven dagen per week geopend.
- In *Oosterbeek* (gemeente Renkum) gaan naar verwachting na een startsubsidie van de provincie Gelderland per 1 juni 2008 twee ontmoetingscentra van start: OC de Molenberg en OC Overdal. Hetzelfde geldt voor *Wageningen en Ede*. In Wageningen (OC de Melkweg) staat de opening gepland voor 1 januari 2008 en in Ede (OC St. Barbara) op 1 juni.
- In *Dordrecht* gaan verpleeghuizen De Sterrelanden en Het Parkhuis samen met andere lokale partners op januari of februari '08 een ontmoetingscentrum openen; zie de vacature aan het einde van deze nieuwsbrief.

- In *Haarlem* worden door Gharty Filemon de mogelijkheden onderzocht voor een apart ontmoetingscentrum voor jong dementerenden.

Portret Ontmoetingscentrum Mozartlaan in Delft in *Alzheimer Magazine* augustus 2007

In het *Alzheimer Magazine* van augustus 2007 staat een portret over Ontmoetingscentrum Mozartlaan in Delft. "In de 'groene' huiskamer van Ontmoetingscentrum Mozartlaan in Delft is het gezellig. De bezoekers doen een geheugenspel waarbij zij woorden vormen die beginnen met 'moeder'. 'Moeders mooiste', roept Dolf Vrijenhoek, de grootste sfeermaker van de groep, spontaan. 'Dat ben jij', voegt hij eraan toe, wijzend naar medewerker Yvonne. 'Jij mag blijven, Dolf', grapt zij. De andere bezoekers gieren het uit. Het ontmoetingscentrum Mozartlaan, een initiatief van onder meer de regionale Alzheimer afdeling Delft/Westland/Oostland, opende een jaar geleden zijn deuren. *Alzheimer Magazine* liep een middagje mee."

De gehele tekst is te lezen in het *Alzheimer Magazine*, jaargang 3, nummer 3, augustus 2007.

U ontvangt het *Alzheimer Magazine* viermaal per jaar wanneer u *Alzheimer Nederland* voor minimaal € 25,- per jaar steunt.

T 030 - 659 69 00

E info@alzheimer-nederland.nl

Ontmoetingsgroep Aalsmeer in september gestart

In juli nam ik afscheid van ontmoetingsgroep de Boerderij in Hoofddorp om aan een nieuw avontuur te beginnen.

Zorgcentrum Aalsmeer had in overleg met Vita welzijn en advies besloten om extra gelden te gebruiken voor het opstarten van een ontmoetingsgroep. Als geboren en getogen Aalsmeerder kon ik dit niet aan mijn neus voorbij laten gaan. Na een emotioneel afscheid van Hoofddorp had ik een maand de tijd om de ontmoetingsgroep op poten te zetten. Het aantrekken van medewerkers verliep vlot. De sollicitanten waren zeer divers, een aantal zonder relevante opleiding of ervaring op gebied van pg. Uit ervaring wetend dat een klein team erg kwetsbaar is besloot ik in overleg met het zorgcentrum nog 2 kleine contracten aan te trekken. Medewerkers die enthousiast zijn en in de praktijk

willen leren; assistent activiteitenbegeleiders. De verdere voorbereidingen verliepen heel vlot. De ruimte, een wijkgebouw tegenover het zorgcentrum, werd uitgebreid met een grote kastenwand speciaal voor de ontmoetingsgroep. De folders heb ik persoonlijk langs gebracht bij huisartsen en hulpverleners, ik telefoneerde met hulpverleners en al snel kwamen er aanmeldingen. Heel prettig is het om al bekend te zijn in het hulpverleningscircuit. De huisbezoeken namen veel tijd in beslag, dat eerste contact is toch heel belangrijk. In alle opzichten probeerde ik de drempel te verlagen en ik kon mensen overtuigen van een 6 weken durende proefperiode. Ik moet toegeven dat ze dat dan vooral voor mij deden; zelf zagen ze het niet zo zitten.

De start in september was spannend. We startten met 6 deelnemers per dag. We planden regelmatig uitstapjes en bezochten ook ontmoetingsgroep Uithoorn. De spontane uitstapjes zijn ontzettend leuk, het enthousiasme van de medewerkers maakte dat veel mogelijk is. Na 2 maanden hadden we 12 deelnemers per dag en zaten we vol. Op dit moment startten we ook het mantelzorgprogramma, de gespreksgroep. In overleg met de maatschappelijk werker die bij de gespreksgroep betrokken is, schreef ik alle mantelzorgers een brief om ze uit te nodigen. In de brief beschreef ik zowel het nut van de gespreksgroep als de weerstand die begrijpelijk aanwezig is. Ik weet dat zo'n groep moet voegen, daar is tijd voor nodig, een goede start is van groot belang. De start verliep naar tevredenheid. Het zal nog wat tijd nodig hebben om een groep te worden. Op het eerste centrumoverleg waren alle deelnemers, mantelzorgers en medewerkers aanwezig. Geweldig om te ervaren dat een groep van meer dan 35 mensen betrokken is bij een groep die 2 maanden geleden nog niet bestond.

Nu lijkt alles van een leien dakje te verlopen maar natuurlijk is dat niet helemaal waar. Je hebt te maken met een zorgcentrum dat je moet overtuigen van het nut van bepaald materiaal; met collega's die ingezet worden om deelnemers te vervoeren terwijl hun werkzaamheden in het zorgcentrum doorgaan; met mensen die al jaren in het gebouw werken en nu te maken krijgen met een groep die het net even anders wil. Dat betekent geven en nemen, aan elkaar wennen en veel, heel veel uitleggen. Praktische zaken die je werk vergemakkelijken, zoals een internetaansluiting, kunnen veel tijd in beslag nemen, zo'n aansluiting is er niet zomaar.

Ik heb veel geluk met het feit dat ik weet hoe het werkt, maar veel weten geeft ook wel eens vragen. Bijvoorbeeld: waarom krijgt de ene zorgaanbieder een hogere vergoeding dan de andere zorgaanbieder voor de ob-dag? Dat zijn dingen waar ik me

voorheen niet druk over maakte. Je gaat in feite een stapje verder in de wereld van de ontmoetingsgroep.

De ontmoetingsgroep Aalsmeer is een echte ontmoetingsgroep geworden, we zijn er trots op!

Ellen Millenaar, programmacoördinator

Start PITgroep in Nieuwegein (OCN)

Eind augustus 2007 zijn wij in het OCN begonnen met het tweewekelijks houden van een zogenaamde

PITgroep. Dit is een gespreksgroep over onderwerpen van vroeger en is bedoeld voor mensen met beginnende dementie. En is geïnspireerd op een speciale herinneringskrant van Alzheimer Nederland, genaamd PIT. We hebben gekozen voor acht bijeenkomsten van anderhalf uur met een vaste groep bezoekers. De PIT-stukjes vormen een leidraad voor het houden van een gesprek over onderwerpen van vroeger in relatie tot het heden. Bijvoorbeeld: "Hoe was het vroeger op uw school? Hoe is het nu? Wat kookte je vroeger en wat voor veranderingen zijn er in de loop der tijd geweest t.a.v. voeding?" Een aantal bezoekers heeft over hun beroep verteld en een oud verpleegkundige nam een foto van zichzelf in uniform mee. Zo zijn er vele onderwerpen mogelijk. We merken dat de PITgroep wisselend wordt beleefd door de bezoekers. Soms vindt men het saai of vermoeiend om naar iemand te luisteren, een andere keer wordt er veel gelachen om anecdotes die men elkaar vertelt. Soms komen er een paar mensen aan bod, dan weer alle betrokkenen, afhankelijk van het onderwerp. We proberen de gespreksgroep aansprekend en uitnodigend te maken m.b.v. tastbare materialen, maar ook door iets voor te (laten) lezen, een beroep uit te beelden of aan het eind een spelletje te doen. Voor ons als gespreksleiders is het nog een beetje aftasten wat de beste opbouw is voor deze acht bijeenkomsten. In elk geval zijn er al verschillende plezierige momenten geweest, waarbij er voldoende aandacht en tijd is om met elkaar te praten over het verleden en heden!

Ingrid Staarink en Saskia Meesters, groepsbegeleiders OCN

Professionalisering van medewerkers in Delft

In ontmoetingscentrum Mozartlaan en ook in de Lodensteynstraat worden de medewerkers geschoold in het werken volgens het Amsterdamse Model. Zij beschikken veelal over een basisopleiding op niveau 3 (een enkeling op niveau 2). Wij vinden het wenselijk dat medewerkers in staat worden gesteld hun kennis, houding en vaardigheden verder te ontwikkelen, vooral omdat het werken in een ontmoetingscentrum veel van hen vraagt. Momenteel zijn we bezig medewerkers te scholen in het geven van mantelzorgondersteuning. Aan de hand van praktische opdrachten gaan zij hiermee aan de slag, met als doel dat zij zich professioneel verder ontwikkelen en in staat zijn oor en oog te hebben voor de behoeften en wensen van zowel de mantelzorgers als de persoon met dementie.

Personeel wat in de toekomst in de andere centra in Delft gaat werken, zijn ook verplicht aan deze scholing (op een later tijdstip) deel te nemen. Voor medewerkers die de functie van gastvrouw of medewerkers receptie vervullen, zijn aangepaste opdrachten ontwikkeld.

Margot van Acker, programmacoördinator

Ontmoetingscentrum de Boerderij op dansbezoek bij Ontmoetingscentrum De Pijp

Eind juni bezocht een aantal deelnemers van Ontmoetingscentrum de Boerderij de wekelijkse dansactiviteit in Ontmoetingscentrum De Pijp. Het idee voor dit bezoek ontstond tijdens een bijeenkomst om de behoeften van jong dementerenden beter in kaart te brengen.

Interview met Rose-Marie Dröes in RVVZ Jaar-document 2006

(ga naar www.ontmoetingscentradementie.nl voor de volledige tekst)

"Je kan niet denken zonder iets te voelen".

Deze intrigerende zin komt uit de mond van dr. Rose-Marie Dröes, coördinator van de Landelijke Helpdesk Ontmoetingscentra. Zij vraagt zich af in hoeverre het gedrag van mensen met dementie bepaald en beïnvloed wordt door hun reactie op de

ziekte en door hun omgeving. Na jarenlang onderzoek en ervaring weet zij dat die invloed groot is. Daarin schuilt tegelijk de hoop voor een groeiende doelgroep die lange tijd als onbehandelbaar werd beschouwd.

Een vraag van de VU om onderzoek te doen naar psychosociale hulpverlening aan demente ouderen leidde uiteindelijk tot haar promotie in 1991. "Het resultaat van mijn onderzoek was voor die tijd een eye-opener. Samen met een tweede psychomotorisch therapeut bood ik elf maanden lang bewegingsactivering aan drie groepen dementerende verpleeghuisbewoners. Zij bleken gaandeweg tevredener te zijn dan de controlegroep. Zij sliepen 's nachts beter en waren minder agressief." Ongeveer in dezelfde tijd startte een onderzoek waarin aan mantelzorgers van mensen met dementie gevraagd werd wat zij nodig hadden en wat zij misten in de ondersteuning. Daaruit kwamen vier thema's: emotionele steun, informatie, praktische steun en sociale contacten.

De twee onderzoeken leverden een nieuwe vorm van begeleiding op voor dementerenden én hun mantelzorgers: de Ontmoetingscentra, waarvan er in Amsterdam in 1993 twee werden opgezet. Daarmee waren zij hun tijd vooruit. Pas sinds een paar jaar is het beleid erop gericht mensen zo lang mogelijk in de thuissituatie te houden en te focussen op de kwaliteit van leven. "Het ministerie van VWS wil nu Ontmoetingscentra over heel Nederland. Daarom zijn we in 2004 gestart met een Landelijke Helpdesk, waar initiatiefnemers terecht kunnen voor informatie en ondersteuning.

"Vraagsturing is het uitgangspunt. Daarom varieert het aanbod, want je werkt met een regelmatig wisselende groep mantelzorgers en cliënten. Daar moet de begeleiding dus op inspelen. Daarnaast is ook casemanagement een belangrijke pijler. Iemand die de zorg rondom de patiënt coördineert is een enorme steun voor de mantelzorger." De Landelijke Helpdesk stimuleert instellingen om Ontmoetingscentra op te zetten, die bij voorkeur gehuisvest worden in buurt- of ouderencentra. Daar is de toegangdrempel lager en is er makkelijker uitwisseling met buurtgenoten. "Het trekt bovendien vrijwilligers aan die ook weer in de buurt wonen. Dit bevordert de maatschappelijke verantwoordelijkheid en tegelijk wordt het taboe rond de ziekte opgeheven."

De Helpdesk wil zichzelf na enkele jaren overbodig hebben gemaakt. Als de olievlek zich blijft uitbrei-

den zoals nu gebeurt, kunnen toekomstige initiatiefnemers voor informatie en advies terecht bij andere ontmoetingscentra in hun regio. Voor Rose-Marie Dröes gaat het werken voor en met dementerende ouderen ongetwijfeld door.

Bron: RVVZ Jaardocument 2006.

Met toestemming overgenomen

Dankbrief aan medewerkers Ontmoetingscentrum Haarlem-Oost

(Overgenomen met toestemming van de familie).

Beste medewerkers van het ontmoetingscentrum, Vandaag is mijn moeder voor de laatste keer bij jullie. Ze gaat namelijk verhuizen. Ik en mijn beide zussen willen jullie heel erg bedanken voor de warmte en het enthousiasme waarmee jullie mijn moeder hebben opgenomen in de groep. Mijn moeder voelde zich gelijk al thuis bij jullie! En dat terwijl mijn zussen en ik het ergste vreesden. Mijn moeder is helemaal geen groepsmens en ze is vaak zo negatief over alles wat te maken heeft met het verlies aan regie over haar leven. Dat had te maken met het feit dat ze niet wilde zien dat ze Alzheimer heeft en dit uit alle macht probeerde te verdringen. Dat het zo leuk was hadden wij niet verwacht. De 'club' (zo noemden wij Ontmoetingscentrum Haarlem-Oost) heeft haar heel veel goed gedaan! Ze is thuis veel actiever geworden, zowel lichamelijk als geestelijk. Ze heeft bijvoorbeeld allemaal vlekken uit haar vloerbedekking verwijderd. Ze heeft telefoonnummers van haar zussen opgezocht en ze zelf gebeld. Ze is niet meer zo apatisch en meer 'bij de tijd'. En – wat voor ons het belangrijkste is – ze heeft bij jullie gezien dat er ook andere mensen zijn met Alzheimer en dat dat ook heel gezellig kan zijn. Ze accepteert daardoor veel beter dat ze Alzheimer heeft en heeft daardoor meer plezier in haar leven! Dat zal haar goed doen op haar volgende woonplek. We sturen jullie een kaartje. Veel liefs.

'Dementie: leven in twee werelden'

Interview met Joke Bos, programmacoördinator van AOC-De Pijp in 'De Combikrant' van welzijnsorganisatie Combiwel.

Door *Bets Bakker* - Op woensdag 11 april 2007, daags na de geboorte van Ariane, onze nieuwste prinses, begaf ik mij naar Buurtcentrum Quellijn, alwaar ik een interview had met Joke Bos. Onderwerp van het interview was het AOC-De Pijp. AOC staat voor Amsterdams Ontmoetingscentrum, waarvan de eerste (in buurtcentrum Quellijn) in 1993 is opgezet. Deze centra zijn bedoeld voor

mensen met een lichte tot matig ernstige dementie en hun mantelzorgers, veelal familie, vrienden of bureu.

Stuwende kracht achter de ontmoetingscentra is bewegingswetenschapper Rose-Marie Dröes.

Bij de start van het AOC in Quellijn werd Joke door Rose-Marie gevraagd om de leiding op zich te nemen. "Typisch iets voor jou" was de beargumentering. Joke had echter zo haar twijfels en dus startte het centrum zonder Joke. Een jaar na de start van het AOC ging Joke alsnog overstag met als resultaat dat zij nu al weer bijna 14 jaar als programmacoördinator werkzaam is in Buurtcentrum Quellijn. Bij de start van het AOC Quellijn was er geen groot budget om mee te werken. Het inschakelen van vrijwilligers vormde ook toen al een welkome en noodzakelijke inbreng om de zaak draaiende te houden. Ook de familie van Joke werd ingeschakeld. De timmerclub stond destijds onder leiding van haar broer en de schilderclub onder die van haar moeder. Triest gegeven is, dat de moeder van Joke jaren later tot de doelgroep behoorde.

Lees verder op www.ontmoetingscentradementie.nl wat Joke te vertellen heeft over de cliënten en activiteiten in het AOC, maar ook over haar inspanningen om dementie en alles wat daarmee te maken heeft onder de aandacht te brengen, de films die zij hierover gemaakt heeft, haar werk om de filosofie van het AOC te introduceren op Aruba. Als het interview iets duidelijk maakt dan is dat wel waarom Joke Bos inmiddels als een autoriteit geldt op het gebied van dementie.

Personeelwisseling bij de landelijke Helpdesk Ontmoetingscentra

Nadat eerder dit jaar Annika Reinersmann een andere baan kreeg en ons verliet, gaan per 1 december Maggie Oattes en Joy Goffin de helpdesk verlaten. De taken worden overgenomen door Franka Meiland en Henriëtte van de Roest, bij de meesten van jullie inmiddels al bekend. We bedanken Maggie en Joy voor hun grote inzet de afgelopen jaren en wensen hun het allerbeste in hun nieuwe werkzaamheden!

Jaarverslag Helpdesk Ontmoetingscentra

Zojuist is verschenen het nieuwe jaarverslag van de Helpdesk Ontmoetingscentra over de periode september 2006 tot en met november 2007. Mensen die hierin geïnteresseerd zijn kunnen kosteloos een exemplaar aanvragen bij de helpdesk (email: helpdeskontmoetingscentra@ggzb.nl).

Het mantelzorgcompliment: Kijk of u in aanmerking komt!

Een groep mantelzorgers komt in aanmerking voor het Mantelzorgcompliment: een vergoeding van € 250,-. De overheid wil hiermee haar waardering uitspreken voor het werk dat mantelzorgers verrichten. Kijk op de website van Mezzo, de landelijke vereniging voor Mantelzorgers en Vrijwilligerszorg, of u in aanmerking komt (www.mezzo.nl).

Gebruik je hersens!

'Gebruik je hersens!' is een reizende tentoonstelling die je laat ontdekken hoe de hersenen zich ontwikkelen en hoe ze verouderen. De tentoonstelling nodigt uit om spelenderwijs te ervaren waarin hersenen in verschillende leeftijdsfasen uitblinken en wat na verloop van tijd minder goed en soms ook beter gaat. Dat maakt de expositie vooral leuk voor (groot)ouders en hun (klein)kinderen. Vanaf 8 november tot 30 januari 2008 is de tentoonstelling gratis te bezoeken in het LUMC te Leiden. Na Leiden is 'Gebruik je hersenen' elke drie maanden in een ander academisch of algemeen ziekenhuis te zien. De expositie eindigt in museum Naturalis.

Wie meer wil weten over hersenen en hersenonderzoek kan naar de website www.natuurinformatie.nl/hersenen.

Als je zelf in je vrije tijd je hersenen wilt aanscherpen, ga dan eens naar de nieuwe website www.neurocampus.nl. Een online campus vol hersenoefeningen verdeeld over vier faculteiten: geheugen, taal, rekenen en inzicht.

Leestips

1. *Altijd opnieuw afscheid nemen. Houvast bij dementie en mantelzorg.* Erik Stroobants

In dit boek vertellen partners en kinderen van mensen met dementie hun verhaal. In de verhalen zit een positieve aanpak. Het boek laat zien welke weg men kan gaan tijdens het altijd veranderend ziektebeeld. Zonder afbreuk te doen aan de ernst van de problematiek, reiken de geïnter-

vieuden in dit boek heel wat ideeën en voorstellen aan. Ze maken het leven van de persoon met dementie én dat van de mantelzorgers in verschillende situaties en omgevingen draaglijker. Dit boek is er niet alleen voor families en vrienden van mensen met dementie, maar ook voor professionele hulpverleners in thuiszorg, residentiële zorg en ziekenhuizen.

Uitgeverij: EPO, ISBN: 9789064454424, Prijs: € 18,50.

2. *Om nooit meer te vergeten. Een herinneringsboek maken met dementerende mensen.* Hilleken Lucassen.

Het maken van een herinneringsboek kan je helpen het contact met de dementerende te verbeteren en zo lang mogelijk te behouden. *Om nooit meer te vergeten* is een handvat om samen herinneringen op te halen en die vast te leggen in een herinneringsboek. In het eerste deel wordt het verhaal verteld

van Barbara en haar tante Geert, die lijdt aan de ziekte van Alzheimer. Centraal hierin staat de rol die het herinneringsboek speelt bij de manier waarop Barbara omgaat met de situatie die de ziekte van haar tante met zich meebrengt. Het tweede deel is een handleiding waarin je leest hoe je samen een herinneringsboek kunt maken.

Om nooit meer te vergeten is bedoeld voor familie, vrienden, verzorgenden en begeleiders die met dementerende mensen te maken hebben. Auteur Hilleken Lucassen verzorgt ondersteuningsprogramma's en lezingen voor mantelzorgers. Voor meer informatie: <http://www.ludiek-trainingen.nl/>. Uitgeverij: BSL, ISBN 9789031350735, Prijs: € 18,50.

3. *Kien. Geheugenactiviteiten voor ouderen* Marianne Gilde.

Voor mensen met geheugenproblemen zijn de alledaagse dingen vaak niet meer zo alledaags. Het wordt moeilijk om op een prettige manier de dag door te brengen. Voor familie, vrienden en verzorgers is het pijnlijk om getuige te zijn van dit proces. Met de raadsels, puzzels en liedjes in *Kien*

kunt u het gevoel van eigenwaarde bij mensen met

geheugenproblemen versterken en tegelijkertijd op een aangename manier tijd met hen doorbrengen. Ouderen ervaren de vragen, raadsels en liedjes in dit boek als een aangenaam tijdverdrijf. *Kien* biedt activiteiten voor verschillende niveaus en kan worden gebruikt door familie, vrienden en mantelzorgers. Ook activiteitenbegeleiders in verzorgingshuizen en de dagopvang kunnen *Kien* gebruiken. Bij *Kien* hoort een cd met Nederlandstalige muziek uit de jaren '50 en '60. Zo kunt u samen zingen of luisteren naar de 'liedjes van vroeger'.

Uitgeverij: BSL, ISBN 978903135091, Prijs: € 29,50.

4. *Ik laat je nooit in de steek. Hoe mijn vader Alzheimer kreeg en veranderde van patiënt in prooi.* Philip Kooke.

Bij Phil Kooke, de alleenstaande vader van Philip Kooke, wordt op z'n 64ste Alzheimer vastgesteld. Gelukkig heeft Phil vrienden en familieleden die zich over hem ontfermen. Hij belooft zijn zoon nooit in de steek te laten. En Philip zijn vader niet. Phil lijkt een Alzheimerpatiënt als vele anderen. Dan gaat het mis. Phils

karakter en zijn gedrag veranderen ingrijpend. Hij raakt panisch van angst bij de gedachte eenzaam en onverzorgd achter te blijven. In deze kwetsbare gemoedstoestand krijgt hij steun van een ex-vriendin. Phil wordt volledig afhankelijk van haar. Geleidelijk isoleert ze hem van zijn familie en beste vrienden. De patiënt is prooi geworden. Als hun geheimgehouden huwelijk aan het licht komt, blijkt de patiënt niet alleen beroofd van zijn waardigheid, maar ook van zijn kapitaal. "Wat Kooke met zijn even ontroerende als schokkende boek wil bereiken is dat er aandacht komt voor de ontoereikendheid van de huidige wet- en regelgeving om Alzheimerpatiënten te beschermen", aldus de Volkskrant.

Uitgever: Nieuw Amsterdam, ISBN 9789046802922, prijs: € 15,95.

Geheugenwinkel

Wat is er te koop in de *geheugenwinkel*? Een uitgebreid scala aan informatie over geheugen, vergeetachtigheid en dementie, zoals folders, boeken, CDs. Een gedeelte van het materiaal is gratis. Hulpmiddelen ter ondersteuning, zoals kalenders, klokken en technologische hulpmiddelen. Materiaal voor ontspanning, voor activiteiten, zoals spelmaterial. De geheugenwinkel is een initiatief van het Dementie Ondersteunings- en Trainingscentrum Midden-Brabant (DOT) en is te vinden op www.DOTMidden-

Brabant.nl, Bezoekadres: President Mandelahof, Korvelplein 60, 5025 JS te Tilburg, tel. 013-5446053.

Spelmateriaal

Hoewel het 'buiten-Pakket' van de firma Buitenspeel speciaal is samengesteld voor kinderopvang, zijn een aantal van de groot uitgevoerde spellen goed te gebruiken met mensen met een dementiële ontwikkeling. Het pakket bevat o.a. de volgende spellen:

BuitenSchaken, BuitenBoterKaas&Eieren, BuitenDammen, BuitenRingwerpen, BuitenDomino en Buiten4-op-een-rij. Het pakket kost € 179,- excl. btw en incl. verzendkosten. Het is ook mogelijk om je eigen pakket samen te stellen. Kijk voor meer informatie op www.buitenspeel.nl.

Woordzoekers en sudoku voor dementerenden

Activiteitenbegeleidster Carla Moorlag van AOC Amsterdam-Noord maakt gebruiksvriendelijke woordzoekers voor de deelnemers op maat. Zij zoekt naar achtergrondinformatie (bijv. hobby's, beroep, een vreemde taal die iemand spreekt), verzamelt op dat gebied een aantal woorden en maakt daar een eenvoudige woordzoeker van. Zo heeft zij voor verschillende deelnemers al woordzoekers gemaakt met Spaanse woorden, scheepstermen, openbaar vervoer en wielrenners. Ook maakt Carla Sudoku puzzels waarin twee vakjes per rij ontbreken waardoor ze eenvoudig op te lossen zijn. Tegen een kleine vergoeding kan Carla de woordzoekers en Sudoku's ook aan andere ontmoetingscentra leveren. Informatie: cmoorlag@kansweb.nl

Congressen en symposia

1. Op 25 januari organiseert GERION het symposium *Gedragsproblemen bij dementie: preventie en behandeling vanuit psychologische invalshoek*. Dit symposium geeft een overzicht van de actuele stand van zaken in de wetenschap, professionele richtlijnen en in de praktijk. Ook is er aandacht voor veelbelovende ontwikkelingen. Informatie en aanmelding: via de website: www.gerion.nl, doorklikken naar Nascholing, code 2936-01.
2. Op 31 januari a.s. wordt tijdens het congres *Ouderenmishandeling ... wat doet u?* aandacht besteed aan dit groeiende probleem. Het gaat over een integrale aanpak van ouderenmishan-

deling. Meer informatie en inschrijving is mogelijk via www.leidscongresbureau.nl.

3. Op vrijdag 1 februari a.s. organiseert het Nederlands Kenniscentrum Ouderen Psychiatrie (NKOP) haar jaarcongres over *Apathie bij ouderen*. Meer informatie en opgave is mogelijk op de website www.ouderenpsychiatrie.nl.
4. Op 22 en 23 februari vindt in Leipzig de Dementia Fair Congress plaats, waar Rose-Marie Dröes een voordracht zal houden over de Ontmoetingscentra. Meer informatie: www.dfc-online.eu.
5. Op 14 mei 2008 wordt in De Reehorst in Ede een congres georganiseerd over *Domotica in de zorg voor mensen met dementie*. Info via de helpdesk ontmoetingscentra

Vacatures

(Kijk voor de volledige vacatureteksten op: www.ontmoetingscentradementie.nl)

- Voor de Laagdrempelige Psychogeriatrische Dagbehandelingen van de Argos Zorggroep in Zuid-Holland (werkgebied: Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Hoogvliet en Spijkenisse) is men op zoek naar een **teamleider/ programmacoördinator** voor 36 uur per week. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Martin Krommert, programmacoördinator, of tel. 010-593 3555. of mkrommert@argoszorggroep.nl. Of kijk op: www.argoszorggroep.nl.
- Per 1 december is de Ontmoetingsgroep De Samenloop te Hoofddorp op zoek naar een **activiteitenbegeleider** voor 24 uur per week op de maandag, woensdag en vrijdag. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Els Tulen, programmacoördinator, etulen@amstelring.nl of 023-5620892.
- Voor een nieuw ontmoetingscentrum in Dordrecht dat begin 2008 zal starten is men op zoek naar een **programmacoördinator** voor 16-24 uur (uitbreiding van uren op termijn mogelijk). Voor meer informatie kunt u kijken op www.hetparkhuis.nl of contact opnemen met een van de leden van stuurgroep: Pieter Baanvinger, Het Spectrum, tel. 078-61723333; Elly Kruysheer, Internos, tel. 078-6483838; Magda de Jager, Het Parkhuis tel. 078-6220000

Ontmoetingscentra die personeelsvacatures hebben kunnen dit per mail aan ons doorgeven voor publicatie in de nieuwsbrief en op de website www.ontmoetingscentradementie.nl. De nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (deadlines voor het inleveren van kopij in 2008: 14 maart, 6 juni, 5 december)

